ERDÉSZNAGYJAINK ARCKÉPCSARNOKA

12

KIRÁLY PÁL

BEDŐ ALBERT

(1839 - 1918)

ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM ERDŐMÉRNÖKI KAR

SOPRON
2000

ERDÉSZNAGYJAINK ARCKÉPCSARNOKA

12

KIRÁLY PÁL

BEDŐ ALBERT

(1839 - 1918)

ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM ERDŐMÉRNÖKI KAR

SOPRON
2000

A sorozatot szerkeszti:

az Erdőmérnöki Kar dékánja

ISSN 1417-8885
ISBN 963 7180 85 0

Felelős kiadó:

DR. FARAGÓ SÁNDOR
az Erdőmérnöki Kar dékánja

A kiadvány megjelenését
az **Országos Erdészeti Egyesület**
támogatása tette lehetővé

BEDŐ ALBERT
élete és munkássága

Széles fekete gyászkeretezéssel jelentek meg az Országos Erdészeti Egyesület szaklapja, az „Erdészeti Lapok" 1918. november 15.-i számának oldalai, amire a lap eddigi 137 éves történetében csupán három-négy alkalommal volt példa. Ez a lapszám adta hírül, hogy az előző hó, október 20.-án délután Budapesten, az OEE Alkotmány-utcai székházában lévő otthonában véget ért az utókor által a legnagyobb magyar erdésznek nevezett BEDŐ ALBERT okl. erdőmérnök 79 éves földi pályafutása.

„Sajnos, a mai súlyos körülmények között azt, hogy ki volt BEDŐ ALBERT a magyar erdészet terén, méltóan az ő nagy emlékéhez kifejezni nem tudjuk. Nyugodtabb, megállapodottabb idők kellenek ahhoz, hogy nagy alakját, a távoli múltba is visszatekintve, egész jelentőségében magunk elé állítsuk és korszakalkotó működését kellően méltassuk." –írta a nekrológban annak névtelen szerzője, feltehetően maga a lap szerkesztője, BUND KÁROLY, aki akkor már egyúttal 18. éve volt az OEE titkára. S ilyen módon BEDŐ munkatársa is, titkári és lapszerkesztői mukásságának folytatója, aki fel tudta mérni a magyar erdészetet ért veszteség nagyságát.

Az idézett fennkölt szavakat, a hasonló alkalmakkor szokásos, a soha el nem feledésére irányuló fogadkozást azonban – szintén jó magyar szokás szerint – mély és hosszú csend követte. BEDŐ ALBERT emlékét lassan kezdte elborítani a feledés homálya. Négy évtized kellett ahhoz, hogy az útókor ismét felfedezze és az erdésztársadalom által legnagyobbra értékelt szakmai kitüntetést, a Bedő Albert Emlékérem 1957-ben róla elnevezze.

Mindazonáltal életének és munkásságának minden lényegesebb mozzanatára kiterjedő és írásműveiben elemző módon elmélyedő részletes mono-

grafikus feldolgozás mind a mai napig nem született. Résztanulmányok és rövidebb áttekintő jellegű életrajzok készültek, amelyek közül kiemelem DR. OROSZI SÁNDORnak a „Magyar agrártörténeti életrajzok, A-H" című biográfia – gyűjteményben, valamint a Gyulán tevékenykedő DR. NAGY ANDRÁSnak több helyen is publikált Bedő- életrajzát. /Lásd az irodalomjegyzéket./

Ezeknek és magának BEDŐ írásainak a felhasználásával készült ez a rövid megemlékezés, a terjedelmi korlátok miatt a teljesség igénye nélkül, s az életrajz további kutatásra váró fehér foltjainak őszinte feltárásával.

Köszönet és leismerés illeti a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztályát és annak Erdészeti Bizottságát, amiért a nagy férfiú születésének 160. évfordulója alkalmából rendezett emlékünnepségével segítette BEDŐ ALBERT emlékének további fenntartását, kultuszának ápolását.

Származása

BEDŐ ALBERT 1839-ben született az esztendő utolsó, Szilveszter napján, december 31.-én Erdélyben a háromszéki /1868-tól: Háromszék vármegyei / Sepsiköröspatakon, ősi székely családban. Atyja, DR. BEDŐ LAJOS /1811-1902/ unitárius lelkész volt, aki 1838-ban foglalta el a sepsiköröspataki lelkészi hivatalt és itt kötött házasságot JANCSÓ ANNÁval /1821-1891 /. Házasságuk elsőszülötte volt Albert, akit azután követett Lajos öccse, valamint még három leánytestvér.

BEDŐ ALBERT egész életére kisugárzó hatást jelentett, hogy 1848-ban, amikor a székelység az osztrák támadás hatására elhatározta a fegyveres önvédelem megszervezését, édesapja önként részt vett a szabadság-

harcban GÁL SÁNDOR háromszéki ezredében. Háromszék az egyik legerősebb erélyi fellegvára volt a szabadságharcnak /a legendás hírű GÁBOR ÁRONnak is szülőföldje, Bereck/ ahonnan más lelkészek is a függetlenségi harc zászlaja alá siettek. Harcolt a tömösi szorosnál a Havasalföld felől betörő orosz invázióval szemben, valamint a kökösi hídfőnél vívott véres csatában a túlerőben levő, egyesült orosz-osztrák haderővel szemben. Ezért a szabadságharc elbukása után meghurcolták; letartóztatták és Sepsiszentgyörgyön három hónapra börtönbe vetették. Lakását feldúlták, gyönyörű könyvtárát tönkretették.

Mindazok, akiknek közvetlen családi életébe a politika, a történelem valaha is ily drasztikus durvasággal beleszólt, megértik, hogy az mily kitörölhetetlen, életre szóló nyomot hagyott a fiatal, serdülő lélekben. Sok más emberhez hasonlóan BEDŐ ALBERT egész életpályáját is meghatározó módon befolyásolta a szülői otthon és a szűkebb pátria. Ez a három meghatározó lélektani motívum a következő volt:

1./ A magyarság és ezen belül székelységének mélységes szeretete.

2./ A hívő unitarizmus.

3./ A csodálatos szabad természet, de különösképpen az erdő szeretete.

A gyermek- és ifjúkor

A cseperedő fiúcska a tanulást Székelykereszturon kezdte el, majd Kolozsvárott, az egykor Apáczai Csere János által alapított főgimnáziumban folytatta. Ott is érettségizett 1858-ban. Ezt követően két évig teológiát és jogot tanult. Az irodalomban találunk utalást arra, hogy jogi tanulmányai után az erdélyi főkormányszéknél és a marosvásárhelyi táblánál dolgozott. Az időkorlátokat figyelembe véve ez azonban, ha így is volt, csak rövid epizódszerep lehetett az életében. Mert 1860-ban /talán

az ösztöndíj reményében /beiratkozott a selmeci Bányászati és Erdészeti Akadémia erdőmérnöki szakára. Tanulmányit 1864-ben kitüntetéssel bevégezte, 358/1864. főkönyvi szám alatt az ezt bizonyító abszolutóriumot /végbizonyítványt/ megkapta. Majd – az akkori szabályoknak megfelelően – kétéves kötelező gyakorlat és az államvizsga sikeres letétele után 1866-ban megkapta az erdőmérnöki oklevelet.

A nemzeti radikalizálódás útján

A selmeci évek sorsdöntő fontosságúnak bizonyultak Bedő éltének további alakulása szempontjából. Itt került közvetlen szoros kapcsolatba DIVALD ADOLF és WAGHER KÁROLY erdőmérnökökkel, akadémiai segédtanárokkal, akik németes nevük ellenére izzó magyar hazafiak és az elnyomó idegen abszolutizmus esküdt ellenlábasai voltak. Céljuknak tartották / a magyar függetlenségi, szabadságtörekvések részeként / az osztrák-német hatásoktól függetlenített magyar erdészeti kultúra megteremtését, s a magyar nyelvű és tartalmú erdészettudomány /mindenekelőtt a szakoktatás, szakirodalom, szaksajtó/ létrehozását. Ez akkoriban még alig létezett. Ennek érdekében elengedhetetlennek tartották az 1851-ben alapított, általuk nem csak német nyelvűnek, hanem német szellemiségűnek is tartott – egyébként tiszteletreméltó tevékenységet kifejtett – szakegyesület, az Ungarischer Forstverein magyarrá reformálását vagy új, valóban magyar egyesület létrehozását.

Első lépésként 1862-ben megindították az eddig elsőnek tudott magyar nyelvű erdészeti szakfolyóiratukat, az „Erdészeti Lapok"-at, amely azután nagy hatású eszköze lett a politikai mozgalomnak.

Közbevetőleg megjegyzem, hogy 1860 után az ilyen jellegű mozgolódások több más szakmában is megjelentek az országban és ezeket általában az irodalompártolás, irodalomfejlesztés jelszavával álcázták.

Bedő, aki az előzőekben ismertetett okoknál fogva fölöttébb fogékony volt az ilyen eszmék irányt, könnyen, gyorsan és mélyen „megfertőződött", lelkes és elszánt hívévé vált a két reformernek /akik közül az 1828-ban született DIVALD ADOLF éppen úgy önkéntes honvédként harcolt a szabadságharcban a 12 fontos tüzéreknél, mint BEDŐ édesapja/. DIVALD és WAGNER tevékenységét azonban már a Helytartótanács hatóságai is féltékenyen figyelték és igyekeztek eltiporni a nemzeti mozgolódásnak ezt a selmeci tűzfészkét. Ezért DIVALDot a stájerországi Eisenerz-be, WAGNERt pedig a keszthelyi gazdászati tanintézethez helyezték át. Az ilyen huzásokkal azonban a feltartóztathatatlant feltartóztatni már nem lehetett.

A történetnek ezen a pontján rá kell mutatnom arra, hogy BEDŐ életének a Selmecről történt távozása utáni kettő, kettő és fél esztendeje tüzetesebb megvizsgálásra szorul. Közelebbről: szlovéniai és pozsonyi tartózkodása, ottani tevékenysége, az Ungarischer Forstverein-nel kialakult viszonya, DIVALDdal és az „Erdészeti Lapok"-kal fenntartott kapcsolata, irodalmi tevékenysége.

Az egyesületalapító

Az már ismert tény, hogy 1866 őszén az egyik fő előkészítője volt az 1862-ben a nevét Magyar Erdészegyletre magyarosító Ungarischer Forstverein elleni támadásnak, ami az 1866. december 9.-i pesti közgyűlésen be is következett.

Időnként felvetődik a kérdés, hogy vajon azon a történelmi jelentőségűnek bizonyult viharos tanácskozáson csak az egyesület alakult Országos Erdészeti Egyesület néven. E helyen nincs lehetőség e vita részleteibe pro és contra belemélyedni. Úgy vélem azonban, hogy ha van valaki, aki autentikus a véleménynyilvánításra ebben az ügyben, akkor az BEDŐ ALBERT. Ő pedig soka nem hagyott kétséget afelől, hogy az OEE alapításának dátuma: 1866. december 9.

Az új egyesület első titkárává BEDŐ ALBERTet választották. Ezt a fontos tisztséget 1880-ig töltötte be, ettől kezdve pedig az OEE első alelnöke lett. Az „Erdészeti Lapok"-nak 1864-től munkatársa, 1872-től 1899-ig pedig szerkesztője volt. Az OEE megalakulását követően kezdetben évkönyveket jelentetett meg tevékenységéről és az erdészet időszerű kérdéseiről, amelyeket szintén BEDŐ szerkesztett. 1873-ban azonban— valószínűleg BEDŐ kezdeményezésére – az Országos Erdészeti Egyesület 6.000 forintért megvásárolta az „Erdészeti Lapok"-at saját közlönyének céljára. Azóta is az OEE adja ki, mind a mai napig. A lap évfolyamai ma már a magyar erdészettudomány kimeríthetetlen kincsesbányái. S, hogy ez így van és alap nem jutott oly sok más korabeli sajtóorgánum sorsára, a történelem süllyesztőjébe, hanem a műszaki-gazdasági kategóriában ma már a legnagyobb múltú élő magyar folyóirat, az BEDŐ ALBERT bölcsességének és céltudatosságának köszönhető.

Köztisztviselői karrierje

BEDŐ életrajzának ezen az újabb fordulópontján rá kell mutatni a magyar társadalom és gazdaság, azon belül az erdészetnek arra a szédületes iramú fejlődésére, ami a polgári társadalom és a liberális tőkés piacgazdaság

útjára történt rátérés nyomán az 1867-es kiegyezés után az országban három-négy évtized alatt végbement. Ennek a fejlődésnek a motorja azokban az években a szakma területén az Országos Erdészeti Egyesület volt. Minderre csupán csak címszavakban utalhatók. Ez a negyedszázad volt a modern magyar erdészet megteremtésének korszaka, s nincs olyan eredménye, amely valamiképpen ne fűződne Bedő Albert Egyesületi és/vagy hivatali tevékenységéhez. Először a Divald –Wagner -Bedő trió, majd ennek szétesése /Divald távozása, Wagner korai halála/ után a gróf Tisza Lajos – Bedő duó csodákat művelt az erdészetben. Például: az első modern polgári erdőtörvény, az 1879. évi XXXI. Törvénycikk megalkotása és végrehajtásának megszervezése. Utóbbi során az erdők használatát korlátok közé szorító, a tartamosság biztosítását szolgáló hatósági üzemterv szerinti gazdálkodás bevezetése, az állami erdőgazdálkodás és az erdőfelügyelet szervezetének megteremtése. /A törvény 55 évig volt érvényben ! Ezt a tényt ajánlhatjuk a mai törvényelőkészítők és törvényhozók figyelmébe./

Továbbá: a magyar nyelvű erdészeti szaknyelv és szakirodalom megteremtése. A selmeci akadémiai oktatás magyarosítása, tartalmának és az oktatás feltételeinek modernizálása. Az állami erdészképzés megteremtése az ország négy pontján /Ásotthalma- Királyhalma, Liptóujvár, Temesvár-Vadászerdő, Görgényszentimre/.

Ezekben az iskolákban erdészgenerációk sora évtizedeken keresztül Bedő első ízben 1874-ben megjelent „Erdő-őr ..." című /kilenc kiadást elért/ könyvéből sajátította el a szakmai alapismereteket.

Továbbá: az OEE háromemeletes palotájának felépítése Budapesten az Alkotmány-utcában, s benne a pompás szakkönyvtár, valamint az első magyar erdészeti közgyűjtemény /múzeum/ létrehozása. Az erdészeti

eredményeinek bemutatása a társadalom számára, a szakma népszerűsítése hazai országos és nemzetközi kiállításokon.

Mind e közben Bedő fiatalemberként, vagyon és családi összeköttetések nélkül, tehetsége és munkája révén ragyogó köztisztviselői karriert futott be. 1868-ban lépett állami szolgálatba a Pénzügyminisztériumban, ahol 1872-ben főerdőmesteri rangot kapott, 1873-ban már főerdőtanácsos. 1881-ben, amikor az erdőügyek a Földmívelés, ipar és kereskedelmi m.k. ministerium hatáskörébe kerültek, országos főerdőmesterré és a minisztérium I. főosztályának főnökévé nevezték ki, 1885-ben pedig földművelésügyi államtitkárrá!

Közben 1880-ban – nyilván egyre fokozódó hivatali elfoglaltsága miatt – leköszönt egyesületi titkári tisztségéről, amelyben az ugyancsak kitűnő Horváth Sándor követte őt további két évtizedre. Az Egyesület azonban nem tudta /nem is akarta/ nélkülözni ügyszeretetét, hatalmas szervező-készségét, s az egyesületi életben szerzett gazdag tapasztalatait, ezért nyomban első alelnökévé választotta. /Amint már utaltam rá ,azokban az időkben az OEE-ben az elnököt egy elnököt egy első és egy második alelnök segítette munkájában./

E pontban meg kell emlékeznem egyesületi munkatársáról, barátjáról és patrónusáról, a már említett gróf TISZA LAJOSról /1832-1898/. A gróf, régi erdélyi nemesi család leszármazottja az OEE 43 alapító tagjának egyike volt 1866. december 9.-én, LÁSZLÓ testvérével együtt. Majd hamarosan annak első alelnöke lett, 1875-től 1898-ig pedig elnöke. Mégpedig igen aktív elnöke, aki magas hivatali-közéleti funkcióinak ellátása közepette is megtartotta és ellátta elnöki tisztét, halála napjáig. /Kétszer volt miniszter, továbbá a Közmunkatanács elnöke, az 1879. évi pusztító tiszai árvíz után Szeged újjáépítésének királyi biztosa, országgyűlési képviselő stb. /Az

államfő / I.FERENC JÓZSEF/ bizalmi embereként és a másfél évtizeden át miniszterelnöki tisztséget betöltő TISZA KÁLMÁN öccseként ő biztosította a széles körű politikai feltételeket /a „politikai hátszelet"/ BEDŐ nagyformátumu, de mindig reális szakmai elgondolásainak megvalósításához. A kimagasló politikus és a kimagasló szakember együttműködése a magyar erdészet és az Országos Erdészeti Egyesület aranykorát jelentette.

Bedő, a tudós

BEDŐ ALBERT olyan kiváló elme és szervező volt, aki az elmélet és a gyakorlat, szakadatlan, folyamatos kölcsönhatásba hozásán keresztül állandóan fejlesztette felkészültségét annak érdekében, hogy az ország első erdészeként /BENEDEK ELEK szavaival élve: az ország erdeinek „főfőpásztoraként"/ a legjobb és legperspektivikusabb döntéseket tudja meghozni a szakma érdekében. Éles szemű megfigyelő, gondos analizáló és logikus szintetizáló eleme volt, aki gyakorlati tapasztalatait az elmélet síkján, elméleti tudását a gyakorlatban kitűnően tudta hasznosítani. Kifejezőképességének tiszta stílusát és tömör rendszerezettségét szakcikkek / és egyéb sajtóorgánumokban közölt más publikációk/ sokaságán keresztül tette csiszolttá. Vagyis tudós szellemi termése már-már a polihisztorságot súroló rendkívüli sokoldalúságról tanúskodik.

Eddig feltárt, nagyobb részben szakirodalmi, kisebb részben publicisztikai munkássága 113 bibliográfiai egységre rúg. Ha azonban „A fapiacról" címszót tovább bontjuk, további 235-240 kisebb-nagyobb tétellel gyarapodik írásműveinek száma. S, hogy mit jelentett ennek a fontos, de a szakírói és lapszerkesztői munka szempontjából hálátlan, fáradságos rovatnak két évtizeden keresztül történt fenntartása az „Erdészeti Lapok"-

ban, azt napjainkban tudjuk igazán értékelni, amikor is évek óta sikertelenül vesződünk azon, hogy szaklapjainkban létrehozzunk egy érdemi, a napi fakereskedelmi munkát ténylegesen segítő hasonló tájékoztató rovatot.

Ebből a szellemi termésből a maga korában is kiemelkedtek, de napjainkban szinte ugyanolyan becsesek, vagyis időtállóak az erdészeti statisztika körében felmutatott művei.

Ezt az időszerűséget a XIX. század utolsó harmadában az adta meg, hogy az akkori erdős un. Nagy-Magyarországon az erdőgazdálkodás és az erdők termésére épülő fafeldolgozás igen perspektivikus nemzetgazdasági ágazatnak mutatkozott mind a belső piac, mind a fa- és fatermék-export szempontjából. Ám azt senki nem tudta megbízhatóan megmondani, hogy mekkora és milyen erdőkinccsel rendelkezünk. A különböző tudományágak képviselőinek tollából a legkülönbözőbb számadatok jelentek meg erre vonatkozóan. E nélkül pedig a fagazdasági politika is ingatag talajon állt.

BEDŐ, érezve a probléma súlyát és méretét, valamint nyilván élve a hivatali pozíciójából eredő lehetőségekkel is, az újonnan létrehozott erdőrendező és erdőfelügyelő apparátussal elvégeztette a községhatár-részletességű felvételezést, majd feldolgozta és nagy monografikus művekben összesítette az eredményeket.

Ezért a hatalmas és hézagpótló munkásságáért a Magyar Tudományos Akadémia 1885-ben levelező tagjai közé választotta.

Székfoglaló értekezését „Magyarország erdőségeiről" címmel 1885. június 15.-én olvasta fel a III. osztály ülésén. Az előadás alapanyaga három kötetbe foglalva könyv alakban is megjelent még azon évben. Továbbfejlesztett változata pedig négy kötetben „A Magyar Állam

erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása" címmel a Millennium tiszteletére 1896-ban. Csodálatos térképmelléklete az erdőmérnöki tudás remeke, önmagában is rengeteg információ forrása.

E mű mai időszerűségét az adja meg, hogy ez volt a történelmi Magyarország első és egyben utolsó összefoglaló, részletes erdőleltára. Manapság, amikor nem csupán elméleti, tudományos jelentőségű vita folyik arról, hogy miként alakulhatott a Kárpát-medence, s azon belül a mai Magyarország erdeinek területe, eme történelmi rekonstrukció nélkülözhetetlen forrása BEDŐ ALBERT erdészeti ország monográfiája. Ezt a feladatot azonban még nem végezte el senki az utóbbi 90 év vonatkozásában és teljes pontossággal valószínűleg már nem is lesz soha elvégezhető.

Bedő, a politikus

Megemlékezésünk központi alakja 1896-ban –máig nem tisztázott okok miatt – sikereinek csúcspontján befejezte köztisztviselői szereplését és 57 éves korában nyugállományba vonult. Majd még azon évben a politika síkos mezejére lépett, s a Szabadelvű Párt programjával előbb az apatini, majd a székelykeresztúri választókerület országgyűlési képviselőjévé választották. Utóbbi kerületben /gyermekkori iskoláinak színhelyén/ bizonyára azért indult a választáson, hogy képviselőként unitárius székely földijeinek boldogulását jobban segítse.

Ismét egy fehér folt az életrajzon, ismét egy kutatási téma az Országgyűlés könyv- és levéltárában: képviselői tevékenységéről magán a tényen túlmenően egyenlőre semmit sem tudunk.

Amint a bevezetőben már utaltam rá, BEDŐ ALBERT életének, pályafutásának egyik erős motivációja volt származása, székely öntudata, fajtájának szeretete. Mint mindenben, a székelyek ügyében sem maradt meg az érzelmek síkján, hanem tevőlegesen igyekezett a közéleti pozícióiban rejlő lehetőségeket a székelység javára kihasználni. Már pénzügyminisztériumi előadó korában, 1874-ben egy társadalmi bizottság élén kidolgozta a székelyföldi erdők kezelésének alapelveit. Ennek a munkának igen nagy volt a jelentősége az országos átlagnál jóval erdősültebb Erdélyben, ahol az erdő és a fa, az erdei munka és a népi fafeldolgozás sok helyen a lakosságnak szinte kizárólagos megélhetési forrása volt abban az időben. Továbbá, nyilván az sem volt a véletlen műve, hogy az ország negyedik állami erdőőri szakiskoláját Erdélyben, Görgényszentimrén hozták létre 1893-ban.

A századforduló táján országszerte rendkívül kiéleződött szociális helyzet, a tömegek elszegényedése, a külföldre – főként Amerikába – történt kivándorlás a székelység körében is nagy méretet öltött. A bajok társadalmi- gazdasági gyökereinek feltárását, a probléma orvoslását, a székelység helybentartását, ezen keresztül ősi szálláshelye etnikai jellegének megőrzését tartotta céljának az 1899-ben Marosvásárhelyen alapított Székely Egyesület, amelynek Bedő az elnöke volt. Nagyszabású megmozdulása volt az 1902-ben Tusnádfürdőn lebonyolított Székely Kongresszus, amelynek vaskos kötetre rugó anyaga, annak elemző ismertetése külön tanulmányt érdemelne /bár ezt a feladatot dr. Oroszi Sándor is megkezdte s részben magam is/. A kongresszus, amelynek két társelnöke közül az egyik Bedő volt, fontos szerepet szánt a székelység

anyag felemelésben az erdőgazdálkodás, a faipar és a fakereskedelem szakszerű fejlesztésének, az erdő többcélú hasznosításának.
Bedő társadalmi tevékenykedése a Székely- Egyesület keretében ugyancsak életének további megkutatásra váró területei közé tartozik.

Bedő, az unitárius

Az előzőhöz hasonlóan további kutatásra vár BEDŐnek a vallási közösségében, a Magyarországi Unitárius Egyház kebelében kifejtett tevékenysége. Erőteljes gyermek- és ifjúkori unitárius indítatásáról már tettem említést.
Az alapítását tekintve 1566-ra datált unitarizmusnak Erdélyből a mai Magyarország területére történt átáramlása az 1867-es kiegyezés után, KRIZA JÁNOS, majd főként FERENC JÓZSEF püspöksége idején /1861-1875, illetve 1876-1928/ öltött nagyobb méretet. 1881 után számos szórványegyházközség alakult az országban, amelyek központjuknak a budapesti egyházközséget tekintették. A dinamikus fejlődés nyomán még abban az évtizedben felmerült egy fővárosi unitárius templom és székház felépítésének a gondolata. Az elhatározást tett követte, a 1888-1890 között PETZ SAMU műegyetemi tanár tervei alapján a főváros által adományozott telken, az Alkotmány-utca és a Koháry-utca –jelenleg Nagy Ignác utca- sarkán felépült az az épületegyüttes, amely ma a püspöki palota funkcióját is betöltő székházat, a neogótikus szép templomot, valamint a Budapesti Unitárius Egyházközség lelkészi hivatalát /könyvtárral és levéltárral/ foglalja magában. A bejárat melletti fekete márványtáblán az építés körül kimagasló szerepet játszó néhány személy neve között olvasható BEDŐ ALBERT gondnoké is.

Szerintem nem véletlen, hogy az unitárius templom és székház a fővárosnak éppen ezen az előkelő pontján, drága telken épült fel. A helykiválasztásban döntő szerepe lehet BEDŐ ALBERTnek, aki akkor már jó évtizede három házzal arrébb, az OEE 1884-1886 között felépült székházában lakott. Az Alkotmány-utca és környéke azokban az években, az épülő új Országház közvetlen közelében vált mezőgazdasági művelésű földekből a főváros szívévé. Így az immár jó helyismerettel rendelkező, a környéken otthonosan mozgó BEDŐ hívhatta fel egyházközsége vezetőségének figyelmét a központi fekvésű területen kínálkozó építési lehetőségre.

A templom mai ismertetőiben az építkezés körül érdemeket szerzett atyafiak között DR. SZÉKELY FERENC és HAJÓS JÁNOS gondnokok neve mellett BEDŐ ALBERT gondnok neve, sajnos, már nem szerepel.

További egyházbeli szerepléséről még nem tudok részleteket. Csupán a halála alkalmával kiadott gyászjelentés tünteti fel említett gondnoki tisztsége mellett, hogy a Magyarországi Unitárius Egyház főtanácsának is tagja volt, valamint temetése is az unitárius egyház szertartása szerint történt, unitárius temetőben.

Bedő, a közéleti ember

Szórványos emléktöredékek arra engednek következtetni, hogy mint a legtöbb nagy formátumú történelmi személyiség, ő is összetett, sokoldalú ember volt, egy színes entellektüel. Feljegyezték róla, hogy megnyerő modorú, kitűnő társalgó volt, aki egykettőre a társaság középpontjává vált. Úgy tudjuk, sportember is volt, az úszást és evezést kultiválta, de valószínűleg vadászott is.

A századforduló tájékán a civil társadalom önszerveződéseiként különféle zártabb értelmiségi körök: asztaltársaságok léteztek a fővárosban. Egy ilyen civil szervezet lehetett a Magas Fenyőfatársaság is, amelynek vezére, ahogyan maguk nevezték: „főfenyője" BEDŐ ALBERT volt. Ennél többet erről sem tudok. Vadászmúltjával kapcsolatban megemlítem, hogy az 1880-as években tagja volt az 1881-ben alapított Országos Magyar Vadászati Védegylet igazgatóságának.

Számba veendők volnának az erdészeti sajtóorgánumokon kívüli publicisztikai, teológiai jellegű és szépírói munkái is.

Magánélete

Napjainkban különösen tapasztalható emberi tulajdonság, hogy a közfigyelem sugarába került híres személyiségek magánélete is foglalkoztatja a közvéleményt. Sajnos, e tekintetben még több a fehér folt BEDŐ életrajzán, mint szakmai tevékenységének vonatkozásában.

Családi életéről annyit tudunk, hogy édesapja 91 éves korában nyugdíjas lelkészként utolsó szolgálati helyén, Recsenyéden hunyt el, ott is lett eltemetve. Három leánytestvére férjhez ment. Lajos öccsének a neve egy időre Ásotthalmán bukkant fel, ott volt az erdőőri szakiskola igazgatójának tanársegédje, s alkalmasint a tudományos kutatásban, az ilyen irányú megfigyelésekben is munkatársa. Ennél többet az iskola sem tud róla jelenleg.

Feleségének még a nevét sem ismerjük. Házasságából egy gyermek született, BEDŐ BÉLA, aki a már említett gyászjelentés szerint feleségével, CSÁKÁNYI MARX IDÁval együtt gyászolta atyját. A család további folytatásával kapcsolatban csak annyit tudok megemlíteni, hogy egy távoli budapesti jelzés mellett egy másik -még az 1960-as évekből

származó- gyenge nyom az Amerikai Egyesült Államokba vezetett, de ott el is tűnt /talán az erős amerikai unitarizmus berkeiben?/.

Ahogyan kérdőjelet tehetünk leszármazási fonalának végére, ugyanúgy kérdőjel merül fel őseivel kapcsolatban is. A „kálnoki" előnév használata ugyanis nemességre engedne következtetni.

A nemesség, az azzal járó előnév- és esetleg címerhasználati jog adományozásának a nyomát azonban eddig nem sikerült megtalálnom sem az un. Királyi könyvekben, sem a genealógiai és heraldikai szakirodalomban. Az utóbbi körben ugyan találtam egy 1900-ban kiadott műben adatot a kálnoki és hodgyai előnevű Bedő-családról és annak címeréről, amely család a származását Kálnokra vezeti vissza. A családalapító: kálnoki BEDŐ ISTVÁN Háromszék főkapitánya volt az 1600-as években. A család genealógiai tabelláiban azonban nem sikerült Bedő Albertet, vagy atyját, vagy a nagyapát BEDŐ SALAMONt beazonosítani. Íme, BEDŐnek még a neve is egyike a továbbiakban tisztázandó kérdéseknek.

Munkásságának állami-társadalmi elismerése

BEDŐ ALBERT korszakalkotó munkásságát már életében is magas kitüntetésekkel honorálták. Tulajdonosa volt a II. osztályú Vaskoronarendnek, lovagja volt az osztrák császári Lipót rendnek, a francia Becsületrendnek, birtokosa a japán császári Felkelő Nap Rendjel III. osztályának, s a belga királyi Lipótrend középkeresztjének.

Tiszteletbeli tagja –az OEE eddigi 133 éves története során egyedüli tb. Elnöke- volt az Országos Erdészeti Egyesületnek. Továbbá a Magyar Ornitológiai Társaságnak, az Osztrák Birodalmi Erdészeti Egyesületnek, a

Horvát Erdészeti Egyesületnek. Díszpolgára volt Selmec- és Bélabánya szabad királyi városoknak és Ungvár városának.

Ki tudja, talán 1956 rendszert rengető drámai eseményei adtak bátorságot az Országos Erdészeti Egyesület akkori vezetőinek ahhoz, hogy letöröljék a feledés egyre vastagodó porrétegét BEDŐ ALBERT emlékéről és róla nevezték el az 1957. november 4-én alapított első egyesületi emlékérmet. Érdemes itt idézni az egyesületi alapszabályok mellékletét képező alapítólevél 3. pontját:

„Az Egyesület ennek az emlékéremnek az alapításával egyben emléket kíván állítani BEDŐ ALBERTnek, az ország erdészetének önállóvá, és ezzel fejlődőképessé tétele az Országos Erdészeti Egyesület megalapozása, fejlesztése és a magyar erdőgazdaság alapját képező erdőtörvény megteremtése, végrehajtásának megszervezése terén szerzett elévülhetetlen érdemeiért."

A Bedő-díj az elmúlt több mint négy évtized alatt az erdésztársadalom által legnagyobbra értékel erdészeti kitüntetéssé vált. Szerepet játszott ebben az a körülmény is, hogy mivel éves átlagban csupán három személy részére adományozzák és rendszerint teljes életmű elismeréseként, elkerülte az erkölcsi devalválódást.

BEDŐ ALBERT emlékét hirdeti egyik első nagy vívmánya, a róla elnevezett, immár 116 éves ásotthalmi „BEDŐ ALBERT" Erdészeti Szakiskola, valamint kőből készült mellszobra az iskola parkjában. Továbbá naponta vethetnek pillantást egyetemi hallgatóink és oktatóink szép portrészobrára a Soproni Egyetem rektori épületének aulájában /amelyet STROBL ALAJOS készített és az USA-ban élő leszármazottak ajándékoztak az Alma Maternak az 1960-as években/. Az Egyetem botanikus kertjében a rektorátus előtt elvezető főútvonalat is róla nevezték

el. Közterületi, közelebbről utcaelnevezés juttatja eszébe a nevét az arra járónak Nagykanizsán /itt emléktábla is/, valamint Kálnokon.

Egy jelenleg ismeretlen helyen tárolt, de korábban ismertté vált fénykép alapján arról, hogy valaha létezett egy egész alakos emlékműve, szobra is, de erről az emlékműről azonban –egyenlőre- semmi közelebbit nem tudunk.

Eszméinek utóélete

BEDŐ ALBERT halálának időpontjában, majd az azt követő két esztendőben végbement zűrzavaros történelmi események, azt követően a két világháború közötti küzdelmes évek éppúgy nem kedveztek kultusza ápolásának, mint a II. világháború utáni évtizedek, hagyományokat, nemzeti azonosságtudatot sorvasztó politikája. A legfontosabb erdészpolitikai ideája azonban átmentődött minden nehéz történelmi korszakon, s ott volt KAÁN KÁROLY akadémikus erdészeti politikájában éppúgy, mint a stafétabotot átvevő háború utáni erdészgeneráció eszmevilágában. S ez nem volt más, mint Bedő ama meggyőződése, hogy a magántulajdon, a tőkés piacgazdaság hullámverései közepette –amint azt már később KAÁN KÁROLY megfogalmazta- az erdő „az állam soha el nem haló kezében" van a legjobb helyen. S ez a Bedői gondolat itt van körünkben, él és hat napjainkban is, amikor a rendszerváltás idején mai utódai az Országos Erdészeti Egyesület immár történelmi jelentőségűnek bizonyult manifesztumában 1990 nyarán hitet tettek az állami tulajdonú erdők további kincstári tulajdonlása és kezelése mellett. A Bedő által elhintett mag jó talajba hullott és mély gyökeret engedett.

BEDŐ ALBERTet megkímélte a sors attól a roppant traumától, hogy megélje nagy életműve romba dőlését, az erdős Nagy-Magyarország darabokra tépését, erdeink 84 %-ának idegen, ellenséges népek kezére jutását, szeretett székelységének a keserű kisebbségi sorsba taszítását, a magyar államerdészet általa oly nagy gonddal építgetett intézményrendszerének szétverését, a selmeci Alma Mater és erdész szaktársai százainak nyolcvan éve bekövetkezett földönfutását, a trianoni katasztrófát. 1918. október 20-án meghalt Budapesten, az Országos Erdészeti Egyesület Alkotmány utcai székházában levő szolgálati lakásában. A gyászlap szerint „hosszú szenvedés után", amelynek okát és jellegét azonban nem ismerjük. Erdély földjén született, haló porában oda is tért vissza. Végkívánságának megfelelően a műemlék templomáról, s a XVI. században kizárólag fából épült harangtornyáról híres, kies fekvésű kálnoki unitárius temetőben nyugszik egyszerű keretezett sírban, szeretett édesanyja közelében.

Történelmi rendszerváltások keserves tapasztalatai alapján tudjuk, hogy ércnél is, kőnél is maradandóbban őrzi a nép nagy fiainak emlékét az emberi szív. Még magam is fiatalemberként az Országos Erdészeti Egyesület száz éves történetével és azon belül természetesen BEDŐ ALBERT életével és munkásságával foglalkozva írtam róla 1*99-ban:

Ha válogatni lehet az érzelmek közül, amelyektől áthatva visszaemlékezünk BEDŐ ALBERTre, a szeretet az, amely a magyar erdészek szívét leginkább áthatja. Azért van ez, mert szakunk e kiválósága maga is a legnagyobb szeretettel fordult mindig a magyar erdészek felé."

Ezért talán a Róla szóló megemlékezést is akkor fejezzük be a legméltóbban, ha megőrizendő kincsként és minden kor magyar erdésze számára szóló örök intelemként emlékezetbe idézzük szellemi hagyatékát, 1911-ben papírra vetett utolsó írásának zárógondolatát:

„Szeressük hazánkat, nemzetünket és szakunkat hűséggel, egyetértéssel és összetartással!".

BEDŐ ALBERT

életével és munkásságával foglalkozó írások

ANDRÁSI PÁL: Emlékezés Bedő Albertre, iskolánk névadójára – In Andrásiné dr. Ambrus Ildokó főszerk.: 115 éves az erészeti szakoktatás Ásotthalmon, 1883-1998. – „Bedő Albert" Erdészeti Szakiskola és Kollégium kiadása - Ásotthalom, 1999.

BUDAY BARNA szerk.: A Székely Kongresszus szervezete, tagjainka névsora, tárgyalásai és határozatai – Budapest, 1902.

BUND KÁROLY: Kálnoki Bedő Albert dr. 1839-1918 – Erdészeti Lapok, 1918. november 15, 504-509, p.

DR. NAGY ANDRÁS: Visszaemlékezés In Fröhlich András szerk.: „Bedő Albert" Erdőgazdasági Szakmunkásképző Intézet jubileumi évkönyve, 1883-1983. – Az iskola története: 7-38, p. is (Fröhlich) – Ásotthalom, 1983, - Az iskola kiadása

DR. NAGY ANDRÁS: Emlékezés Bedő Albertre – Erdőgazdaság és Faipar, 1984, január, 7-8, p.

FERENCZ JÓZSEF: Az unitarizmus és a Magyar Unitárius Egyház története – Budapest, 1950, - Magyar Unitárius Egyházkör Tanácsa

FRÖHLICH ANDRÁS: Az Erdészhimnuszt énekeltük Bedő Albert sírjánál – Az Erdő, 1990, február, 86-87, p.

GERLAI ARNOLD GUSZTÁV: A magyar erdészeti irodalom könyvészete 1934-ig – Bedő Albert (kálnoki) művei: 18-26, p. – Sopron, 1936, - Rötting-Romwalter Nyomda Bérlői

BARTHA DÉNES – OROSZI SÁNDOR szerk.: A magyar erdészeti irodalom bibliográfiája - Csapody István: kiegészítések a Gerlai-féle bibliográfiához – Bedő Albert művei: 12, p. – Budapest – Sopron, 1997, - Országos Erdészeti Egyesület Erdészettörténeti Szakosztálya Közleményei XXXIII: füzet

KÁDÁR ZSOMBOR: Székelyföldi erdészeti arcképcsarnok 89-94, p: Háromszék szülöttje volt (Bedő Albert) – Budapest, 1999, - Az Országos Erdészeti Egyesület Erdészettörténeti Szakosztálya Közleményei XXXIX. Füzet

KELEMEN MIKLÓS: Az Unitárius Egyház története a mai Magyarország területén – Magyar Egyháztörténeti Vázlatok, 1997, 1-2, és 63-81, p.

KIRÁLY PÁL: Az Országos Erdészeti Egyesület története - 1866-1966, Budapest, 1967, - Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége

KIRÁLY PÁL: A japán-magyar erdészkapcsolatok történetéből In dr. Csöre Pál szerk: Az Országos Erdészeti Egyesület Erdészettörténeti Szakosztálya Közleményei II-IV. sz. 61-66, p. – Budapest, 1968, - Az OEE kiad.

KIRÁLY PÁL: Új adat Bedő Albert életrajzához- Az Erdő, 1977, április, 184-186, p.

KIRÁLY PÁL: Az Erdőtörvény centenáriuma – Erdőgazdaság és Faipar – 1979, november 1-4, p.

MÁTHÉ GYÖRGY: Kálnoki Bedő Albert dr. (1839-1918) – Unitárius Közlöny, 1918, 167-170, p.

KOLLWENTZ ÖDÖN: 150 éve született Kálnoki Bedő Albert – Az Erdő 1989, január 32, p.

OROSZI SÁNDOR: Bedő Albert (1839-1918) In für L. Pintér J, szerk - Magyar agrártörténeti életrajzok, A-H. 137-140, p. Budapest, 1987. – Magyar Mezőgazdasági Múzeum kiad.

OROSZI SÁNDOR: Bedő Albert In Évfordulóink a műszaki és természettudományokban, 1989, 72-73, p. – Budapest, 1988 – Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége kiad.

OROSZI SÁNDOR: Bedő Albert és a székelyek ügye – Az Erdő, 1989, június, 247-248, p.

PÁLMAY JÓZSEF: Udvarhely vármegye nemesi családjai 25, p. – Kálnoki és holgyai Bedő család Kálnokról – Budapest, 1999. – Heraldika Kiadó (A mű eredetijének, amely 1900-ban jelent meg, hasonmás kiadása)

SEPSISZÉKI NAGY BALÁZS: Székelyföld falvai a huszadik század végén (Kovászna megye, Háromszék) – H. n. 1998. – Nap Kiadó Bt.

TOMPA KÁROLY: Bedő Albert sírjánál jártam – Az Erdő, 1992, december, 568, p.

TOMPA KÁROLY: Bedő Albert – Élet és Tudomány, 1989, október, 4. sz.
--: Bedő(kálnoki) Albert – In Magyar Lexikon III. kötet, 326, p. – Budapest, 1879 – Wilckens és Waild kiadóhivatala

--: A magas Fenyőfa-Társaság emlékkönyve – I. kiadás Budapest, 1892 – Az Országgyűlési Értesítő Kő- és Könyvnyomdája, II. kiadás Budapest, 1908 – Pátria

-- (Szerkesztő Bizottság): A budapesti unitárius székház és templom – Budapest é.n. (kb. 1996) – Budapesti Unitárius Egyházközség és a Heltai Gáspár Kft.

BEDŐ ALBERT
szakirodalmi munkássága

A bálványgesztről /Aylanthus glandulosa/ - Erdészeti Lapok, 1864, p. 295-299.

A magyar Erdész-Egylet Selmeczen – Erdészeti Lapok, 1864, p. 330-336.

Hogy késleltessük a gesztek életműködését, hogy a fagyás ártalmait elháríthassuk? – Erdészeti Lapok, 1864, p. 372.

Van-e a villamosságnak a növény-életre befolyása? – Erdészeti Lapok, 1865, p. 56-61.

Erdei favágók – Erdészeti Lapok, 1865, p. 265-271.

A fa szállítást illető új vasúti árszabály – Erdészeti Lapok, 1865, p. 275-276.

A tehénfa – Erdészeti Lapok, 1865, p. 308-309.

A tűlevelű fák száma – Erdészeti Lapok, 1865, p. 340.

A szál- és sarjerdő termés aránya – Erdészeti Lapok, 1865, p. 395-399.

Milyen termőhelyet és minő kezelést kíván a vörösfenyő – Erdészeti Lapok, 18600, p. 8-14, 76-82, 126-130.

A fákban található metszésekről és feliratokról – Erdészeti lapok, 1866, p. 178-181.

Erdészeti levél Slavóniából – Erdészeti Lapok, 1866, p. 224-229.

Milyen a karst? – Erdészeti Lapok, 1866, p. 275-277.

A vasutak és a fa – Erdészeti Lapok, 1866, p. 376-380.

A növénytermesztés különböző határai – Erdészeti Lapok, 1966, p. 471-474.

A magyar erdészet érdekében – Gazdasági Lapok, 1866, p. 581.

A magyar erdészet érdekében – Pesti Napló, 1966. december 1.

A bogsák számtani elmélete – Erdészeti Lapok, 1867, p. 146-148.

Hazai erdészetünk képviselve a párisi világtárlaton – Erdészeti Lapok, 1867, p. 201-202.

A vörösfenyőről m- Erdészeti Lapok, 1867, p. 271-280.

Magyarország méregfája a tiszafa – Erdészeti Lapok, 1867, p. 470-473.

Franciaország – Erdészeti Lapok, 1867, p. 482-491, 509-528.

Becsüljük a bálványfát! – Erdészeti Lapok, 1867, p. 530-531.

Szolgalomváltsági munkálat – Erdészeti Lapok, 1867, p. 562-565.

Algier – Erdészeti Lapok, 1867, p. 571-582.

Az erdei fák felnyesése – Erdészeti Lapok, 1868, p. 78-82.

A dugasztölgy és ipara – Erdészeti Lapok, 1868, p. 120-128, 232-234, 301-304.

A fa tömöttségéről – Erdészeti lapok, 1868, p. 405-408.

A debreczeni erdők ügyében – Az országos Erdészeti Egyesület évkönyve, 1868, p. 112-119.

Hazai nyílt levél fakereskedésünk ügyében – Erdészeti lapok, 1871, p. 317-328.; - Gazdasági Lapok, 1871, p. 613.; Az Országos Erdészeti Egyesület évkönyve, 1871/72, p. 36-48.

Erdőtörvényt kérünk – Erdészeti Lapok, 1871, p. 370-372.

Tájékozás fakereskedésünk köréből – Erdészeti Lapok, 1871, p. 512-514.

Erdőkibérlés-e vagy faeladás – Erdészeti Lapok, 1872, p. 146-148.

A pesti kör- és sugárutak díszfáiról – Erdészeti Lapok, 1872, p. 213-217.

Tájékozás erdészeti kiállításunk ügyében – Erdészeti Lapok, 1872, p. 242-257.

Miként ábrázolható a főfanemek növekvési menete – Erdészeti lapok, 1872, p. 314-318.

A földmívelési minister programm-beszéde – Erdészeti Lapok, 1873, p. 85-88.

A bécsi nemzetközi kiállításról – Erdészeti Lapok, 1873, p. 218-221.

Erdészetünk leírása a világkiállítási honismertetőben – Erdészeti Lapok, 1873, p. 133-148, 181-192.

Statistische Daten aus den ungarischen Staatsforsten mit Rücksicht auf den Holzhandel – Budapest, 1873. – Verlag des kön.ung. Finanzministeriums

Az új év alkalmából – Erdészeti Lapok, 1874, p. 1-5.

Faeladás bizományi úton – Erdészeti Lapok, 1874, p. 5-14.

A faüzlet köréből – Erdészeti Lapok, 1874, p. 97-102.

Válasz a magyar épületfa hitelét megrontani kívánó törekvésekre – Erdészeti Lapok, 1874, p. 153-166.

A székelyföldi erdők ügyében – Erdészeti Lapok, 1874, p. 345-349.

Szerződési minta dongafának tövön való eladására – Erdészeti Lapok, 1874, p. 432-439.

A határőrvidéki erdőüzletről – Erdészeti Lapok, 1874, p. 449-452.

Szerződési minta·vasúti talpfának tövön való eladására – Erdészeti Lapok, 1874, p. 513-517.

Das Forstwesen als Gegenstand der internationalen Statistik Denkschrift im Hinblick auf den IX. internationalen statistischen Congress – Budapest, 1874. – Athenaeum

Erdő-őr, vagy az erdészet alapvonalai kérdésekben és feleletekben – (Az erdészeti műszaki segédszemélyzet, erdőbirtokosok, községi elöljárók és néptanítók számára) – Budapest, 1874. – A magyar királyi államnyomdából. – Megjelent kilenc kiadás; a 9. kiad 1912-ben

Horár alebo základy lestictva v otázkach a odpovedách. /Preložil Ján Kabina) – /II. Sväzok, Budapešt, 1887. – Hornyánszky V./

Erdészetünk érdekeinek megóvása – Erdészeti Lapok, 1875, p. 1-6.

Miként gondolkoznak némelyek az erdőadó tényezőinek számbavételéről – Erdészeti Lapok, 1875, p. 68-72.

Az erdészeti, mint az internacionalis statistika tárgya – Erdészeti Lapok, 1875, p. 97-106, 153-162.

Választott bírósági tévedések – Erdészeti Lapok, 1875, p. 297-299.

Statistikai jegyzetek a magyar birodalmi erdőkről 1875-ből – Erdészeti Lapok, 1875, p. 489-495.

Az új év alkalmából – Erdészeti Lapok, 1876, p. 1-6.

Az árvíz és a budapesti fakereskedők – Erdészeti Lapok, 1876, p. 168-169.

A tűzifa méter-mértékéről – Erdészeti Lapok, 1876, p. 274-276.

Részt vegyen-e a magyar erdészet a jövő évi párisi kiállításon – Erdészeti Lapok, p. 274-278.

A magyar koronához tartozó országok vámhivatalainál 1875-ben ki- és beszállított faanyagok – Erdészeti Lapok, 1877, p. 372-373.

Középfajd – Erdészeti Lapok, 1877, p. 379-380.

A vasutak talpfa-szükséglete és ennek fedezete – Erdészeti Lapok, 1877, p. 404-411.

Mire van a magyar erdészetnek szüksége – Erdészeti Lapok, 1878, p. 3-11.

1878. január 12. – Erdészeti Lapok, 1878, p. 60-61.

A kocsányos és kocsánytalan tölgy kérgének csertartalma – Erdészeti Lapok, 1878, p. 119-120.

A douglas- fenyő, Abies Douglasii – Erdészeti Lapok, 1878, p. 643-656.

A magyar kir. Államerdők gazdasági és kereskedelmi leírása – Erdészeti Lapok, 1878, p. 451-463, 507-520, 563-597.

A magyar királyi államerdők gazdasági és kereskedelmi leírása Kiadta a magy.kir. pénzügyministerium – Budapest, 1878. – A magyar királyi államnyomdából

Die wirthschaftliche und commercielle Beschreibung der /königl. Ungarisschen Staatsforste Verlag des kön.ung. Finanzministeriums – Budapest, 1878. – Aus der königlich ungarischen Staatsdruckerei

Description économique et commercial des forest de ét i'État de Hongrie – Edité par le ministere roy.hong. des finances - 1 térkép Budapest, 1878. – Imprimerie d'État Royale Hongorise

Tiszteljétek és gondozzátok az erdőket! – Erdészeti Lapok, 1879, p. 145-147.

A képviselőház az erdőtörvény-javaslatot letárgyalta – Erdészeti Lapok, 1879, p. 273-275.

Az új erdőtörvény alkalmából – Erdészeti Lapok, 1879, p. 409-412.

Az erdők az 1878-ik évi párisi kiállításon – Erdészeti Lapok, 1879, p. 433-456, 505-519, 577-591.

A gazdatisztek és erdészek országos segély- és nyugdíjegyesülete – Erdészeti Lapok, 1879, p. 526-831.

Wagner Károly – Erdészeti Lapok, 1880, p. 1-10.

Az erdőtörvény végrehajtásának kérdéséhez – Erdészeti Lapok, 1880, p. 11-23.

A földmívelési ministerium teendői az erőtörvény végrehajtása ügyében – Erdészeti lapok, 1880, p. 182-187.

Erdészeti teendőinkről – Erdészeti Lapok, 1880, p. 321-337.

Bosznia és Hercegovina erdészeti viszonyai – Erdészeti Lapok, 1882, p. 44-48.

A horvát-szlavonországi államerdők és az ottani beruházási alap kezelése – Erdészeti Lapok, 1882, p. 158-163.

Magyar- Horvát erdészeti kérdés – Erdészeti Lapok, 1883, p. 111-114.

Az erdészeti ügyek közigazgatási kezelése hazánkban – Erdészeti Lapok, 1882, p. 338-356, 401-421.

Magyarország erdőségei (Székfoglaló értekezés) – Értekezések a természettudományok köréből, 15. köt. 1885.

Die Wälder Ungarns – Mathematische und Naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn III. Bd. P. 152-158. 1884/85.

A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása 4. kötet, kiadja a Földmívelés-, Ipar- és Kereskedelemügyi magy. Kir. Miniszterium – Budapest, 1885. – Pesti könyvnyomda Rt.

Magyarország erdőségei – Erdészeti lapok, 1886, p. 1-15, 113-125.

Az erdőhasználat fejlődése és jelenlegi állapota a magyar államban – Erdészeti Lapok, 1886, p. 273-287.

Az erdőmívelés jelentősége hazánkban – Erdészeti Lapok, 1886, p. 353-369, 433-451.

A második 25 év kezdetén – Erdészeti lapok, 1887, p. 1-6.

Az árvizek ellen – Erdészeti Lapok, 1888, p. 193-196.

A hazai fenyvek magyar nevei – Erdészeti Lapok, 1888, p. 369-370.

Árvizek és erdők – Erdészeti Lapok, 1888, p. 393-407.

A Horvát- és Szlavonországokkal egyesített katonai határőrvidék beruházási alapja – Erdészeti lapok, 1889, p. 872-879.

Divald Adolf (1828-1891) – Erdészeti Lapok, 1891, p. 791-792.

Az erdőket pusztító apácza-rovarról – Erdészeti Lapok, 1892, p. 137-156.

Ínség, sztrájk és erdő! – Erdészeti Lapok, 1892, p. 227-230.

Az erdőpusztító apáczahernyó – Természettudományi közlöny, 1892, p. 180-189.

Szepesi Scholez Rezső (1832-1896) – Erdészeti lapok, 1896, p. 489-491.

A magyar erdész nemzeti hivatása – Erdészeti Lapok, 1896, p. 645-654.

A magyar állam erdőségeinek gazdasági és kereskedelmi leírása Kiadja Darányi Ignác földmívelésügyi m.kir.miniszter. 4. kötet 2. kiadás. – Budapest, 1896. – Földmívelésügyi ministerium.

1. kötet: Általános erdészeti viszonyok az állam összes erdőségeinek átnézeti térképével
2. kötet: Az erdők törzskönyve 1. rész Az állam összes erdőségeinek átnézeti térképével
3. kötet: Kincstári erdők. Az állam összes erdőségeinek átnézeti térképével.
4. kötet: Állami kezelésben átvett községi erdők. Az állam összes erdőségeinek átnézeti térképével.

A Magyar Állam összes erdőségeinek átnézeti térképe 1896.

Erdészet

Különlenyomat a „Magyarország földmívelése 1896" című munkából – Budapest, 1896. – Hornyánszky Viktor könyvnyomdája

Gróf Tisza Lajos (1832-1898) – Erdészeti Lapok, 1898, 147-158.

Belházy Emil (1840-1898) – Erdészeti Lapok 1898, p. 481-482.

Az önálló magyar vámtarifa kérdéséről – Erdészeti Lapok, 1898, p. 731-737.

A cannosai platánfák – Erdészeti lapok, 1899, p. 1147-1151.

Az Országos Erdészeti Egyesület alakulásának idejéből – Erdészeti Lapok, 1906, p. 913-934.

A második 25 év végén – Erdészeti Lapok, 1911, p. 5-9.

Bedő Albertnek az Erdészeti Lapok-ban

„A fapiacról" című rovatban megjelent írásai

1874: 289-292, 338-343, 384-388, 443-445, 494-498, 566-570, 621-624.

1875: 41-44, 94-96, 146-147, 200-201, 245-248, 301-304, 363-366, 415-418, 484-487,
534-535, 590-593, 649-651.

1876: 46-49, 105-107, 233-235, 291-294, 338-339, 397-400, 459-462, 513-514, 556-558,
617, 657-660.

1877: 61-65, 127-130, 191-196, 256-259, 323-325, 382-386, 446-447, 505-510, 564-566,
623-624, 672-676, 724-726.

1878: 54-58, 120-124, 208-210, 271-273, 325-329, 389-391, 438-441, 497-499, 555-556, 627-631, 716-717, 767-775.

1879: 67-72, 133-138, 198-200, 260-265, 3338-340, 399-402, 486-491, 568-571, 633-634,
720-725, 806-808, 908-911.

1880: 75-79, 148-151, 215-219, 305-307, 382-384, 463-464, 530-532, 607-609, 668-672, 758-763, 861-863, 946-949.

1881: 152-157, 232-233, 307-310, 373-378, 460-461, 554-558, 638, 740-746, 828-829, 926-931, 1044-1045.

1882: 110-114, 241-243, 322-324, 391, 460-462, 542-545, 633-634, 705-708, 791, 905-909, 1016-1017, 1086-1092.

1883: 52-54, 160-162, 255-256, 357-361, 450-454, 526-528, 599-608, 683, 784-788, 875-876, 975-978, 1073-1074.

1884: 91-96, 189, 268-274, 357-358, 439-445, 551, 625-630, 718-719, 790-795, 946-947, 1040-1047, 1129.

1885: 70-75, 180-181, 289-296, 395, 548, 629, 730-732, 815, 910-913, 1030, 1147, 1223-1224.

1886: 69, 166, 242-244, 334-335, 416-417, 494-497, 574, 656-659, 740-741, 852, 986-990.

1887: 82-83, 181-182, 260, 356-360, 503, 589-595, 671, 776-777, 890-891, 979, 1072-1073.

1888: 84-85, 166, 256, 364-368, 569-574, 665-666, 760-761, 852, 953-957, 1072-1073.

1889: 103, 178-179, 264, 348-350, 423, 497, 565-568, 659-660, 739-740, 842-842, 945.

1890: 62, 137-138, 218, 319-321, 410-411, 473, 551-552, 671-672, 750-751, 862-863, 973-976.

1891: 82-83, 199-200, 273-274, 366-367, 436-437, 506, 623-624, 694, 867-869, 961-963.

1892: 47-48, 126-128, 259-260, 348-349, 426-429, 499, 563, 641-642, 755-760, 853-854, 936-937.

1893: 83-85, 169-170, 279-280, 356-358, 430-432, 528-529, 625-628, 720-721, 840-841, 906-907.

1894: 85-87, 163-165, 235-237, 312-317, 415-416, 538-540, 641-643, 812-813, 894-897, 961-964.

1895: 111-112, 235-237, 338-340, 441-445, 587-588, 672-673.

Bedő Albert, Hoffmann Sándor, Balázs Vincze: A budai hegyek beerdősítése Erdészeti Lapok, 1871, p.410-413.

Az erdő és az erdészet In „Az Osztrák-Magyar Monarchia Írásban és Képben" 3. kötet. p 471-491. Budapest, 1888.

Bedő Albert, Divald Adolf, Horváth Sándor: A hazai fenyvek magyar nevei Erdészeti Lapok, 1888, p. 745-749.

Bedő Albert, Pados János: Közlemények a tiszafáról Erdészeti és Gazdasági Lapok, 1867, p. 468-473.

Bedő Albert, Wagner Károly: Az erdészeti kérdések In „Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által gazdasági bajaink kipuhatolása és orvoslása érdekében tartott enquete tárgyalások". IV. füzet. Budapest, 1881.